

poziional de teatologie și Săptămîna teatrelor naționale la Cluj-Napoca. Săptămîna teatrului scurt la Oradea, Coloeviul republican al criticilor la Bacău (cu întâlniri de lucru cu artiștii amatori), Coloeviul de arta comediei la Galați, Zilele teatrului eminescian și Săptămîna teatrelor din Moldova la Botoșani, Săptămîna teatrului istoric și constituirea Societății de studii „Caragiale” la Craiova, Simpozionul „Teatrul românesc și tradițiile naționale” la Constanța, Simpozionul „160 de ani de teatru românesc” la Iași, veritabile competiții, înscrise în „Cîntarea României”, competiții de artă teatrală și de idei despre teatru. Unde au avut loc și treceri în revistă ale spectacolelor s-a putut vedea limpede că avem și talente, și capacități de producție, și fantezie creatoare, nu totdeauna însă și priceperea, iar uneori nici voința necesară, de a organiza procesele creatoare după criteriul *randamentului artistic maxim*, mulțumindu-ne prea adesea cu rezultate inventariabile sub semnul satisfacției pipernicite a lucrului *făcut* indiferent cum.

Dramaturgia a avut un an bogat. Dumitru Radu Popescu a fost prezent cu patru piese noi, toate relevabile prin originalitate și vigoare, Marin Sorescu cu una, fundamentală,

Ecaterina Oproiu, Horia Lovinescu, Mihnea Gheorghiu, Leonida Teodorescu, Alexandru Sever, Dan Tărchilă, Mircea Radu Iacoban, Paul Everac, Mircea Bradu, Theodor Mănescu, Virgil Stoensescu, Ștefan Berciu, I. D. Șerban, I. D. Sirbu, Mihai Georgescu, Radu F. Alexandru, Petru Vintilă, Aurel Gh. Ardeleanu, Valentin Munteanu și alții aflindu-se pe un afiș, sau pe mai multe, reprezentați în condiții variabile. Viorel Căcoveanu, Eugen Lumezianu, Doru Moțoc, Virgil Costea sînt printre debutanții anului — puțini; unii, încă incerti. Inițiativa teatrelor, în materie, e de o vlagă modică.

Vechiul repertoriu românesc a fost sondat parcă mai sînguinos, dar filonul e foarte departe de a fi explorat așa cum pretinde.

Repertoriul universal modern s-a aflat în situația ploilor de vară: apariții repezi și scurte, după intervale mari de uscăciune. Avînd în vedere că secolul e pe sfîrșite, poate că ar fi oportun să începem a-i cerceta mai amănunțit și averea literară din cea de-a doua jumătate a existenței sale.

...Nu pășim însă, în nici un caz, săraci, ca zestre teatrală, în anul următor.

Valentin Silvestru

NOTE

Evocări teatrale din vechiul Brașov

La finele unei prodigioase cariere filologice, savantul Sextil Pușcariu a trecut la redactarea unei vaste opere memorialistice însumînd cinci volume manuscrise. În 1968, vede lumina tiparului volumul II (în ordine cronologică) Călare pe două veacuri (1895—1906), substanțială reamemorare a epocii în care s-a format. Anul acesta a apărut Brașovul de altădată, reconstituire memorialistică și etnografică a celebrei așezări. „Cum era Brașovul prin anii 1885—1895” se desco-

peră la lectura pasionantă a unui text cu alese virtuți literare. Din paginile de evocare ale învățatului, aflăm știri și despre teatrul brașovean al timpului. Cîte săli de teatru avea Brașovul atunci? Pe strada Hirscher numită și a „Teatrului” el apucase clădirea veche de un secol (ce s-a dărîmat în 1892), clădire numită „Reduta” după numele unei săli din Viena. Aici l-a văzut jucînd pe marele actor vienez Adolf Sonnenthal.

La hotelul „Europa” era sala de la „Numărul Unu”, iar pe maidanul dinaintea Porții Vămii, într-o baracă mare, de scînduri, se juca de asemenea teatru. Cel mai popular dramaturg era Sudermann cu piesa sa Magda (jucată în același timp și peste munți). Trupă româ-

nească stabilă nu exista, în schimb luase amploare mișcarea diletanților cu repertoriu constituit din piesele lui Alecsandri și ale lui Iosif Vulcan.

Un fapt demn de reținut: în clasa a șaptea de liceu, Sextil Pușcariu a fost cronicarul dramatic al „Gazetei Transilvaniei”!

Brașovul acelor ani cunoaște și un eveniment teatral — spectacolele Agathe Birsescu, afirmată la Burgtheater din Viena. Joacă în drama lui Grillparzer Valurile mării și ale dragostei și avea, își amîntea în 1943 septuagenarul memorialist, „un glas adînc și melodios, de o mare putere (ce) străbătea sala nedeprinsă cu asemenea voci”.

I. N.